

Bruxelles, 27 mai 2016
(OR. en)

9526/16

RECH 208
TELECOM 100

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	8791/16 RECH 133 TELECOM 74
Subiect:	Tranziția către un sistem al științei deschise - Concluziile Consiliului (adoptate la 27.5.2016)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind tranziția către un sistem al științei deschise, astfel cum au fost adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3470-a reuniuni a sale, care a avut loc la 27 mai 2016.

**CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND TRANZIȚIA CĂTRE UN SISTEM AL
ȘTIINȚEI DESCHISE**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

REAMINTIND

- Recomandarea Comisiei din 17 iulie 2012 privind accesul la informațiile științifice și conservarea acestora¹ și Comunicarea Comisiei din 17 iulie 2012 intitulată „Către un acces mai bun la informațiile științifice: Sporirea beneficiilor rezultate din investițiile publice în cercetare”²;
- principiile generale din cadrul programului Orizont 2020³, prin care, la nivelul UE, se asigură accesul deschis la publicațiile științifice și se promovează accesul liber la datele din cercetare în cercetarea finanțată din fonduri publice;
- Raportul Comisiei din februarie 2015 intitulat „Validarea rezultatelor consultării publice referitoare la Știința 2.0: Știința în tranziție”⁴;
- Comunicarea Comisiei din 6 mai 2015 intitulată „O strategie privind piața unică digitală pentru Europa”⁵, care recunoaște importanța științei și a cercetării pentru stimularea inovării, în special prin obiectivul său de îmbunătățire a condițiilor-cadru pentru activitatea științifică bazată pe date;

---

¹ Documentul 12846/12.

² Documentul 12847/12.

³ Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) - Orizont 2020.

⁴ Raport disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/research/consultations/science-2.0/science_2_0_final_report.pdf#view=fit&pagemode=none

⁵ Documentul 8672/15.

- Concluziile sale din 29 mai 2015 privind „O foaie de parcurs privind Spațiul european de cercetare pentru perioada 2015-2020”⁶, în care se adoptă foaia de parcurs privind SEC și se subliniază importanța demarării punerii în aplicare a principalelor acțiuni prioritare identificate în foaia de parcurs până la jumătatea anului 2016, inclusiv pentru acțiunea prioritară 5, „Circulația optimă a cunoștințelor”;
- Concluziile sale din 29 mai 2015 privind cercetarea deschisă, interconectată și care utilizează în mod intensiv datele, ca motor pentru o inovare mai rapidă și mai extinsă⁷, care exprimă sprijinul politic pentru crearea unor condiții-cadru corespunzătoare de cercetare și inovare axate pe volume mari de date și pentru consolidarea întregului lanț de valori în domeniul datelor în Europa.

Știința deschisă

1. RECUNOAȘTE că creșterea exponențială a datelor, disponibilitatea unor tehnologii digitale tot mai puternice, globalizarea comunității științifice, precum și cererea tot mai mare din partea societății de a se aborda provocările societale din timpurile noastre sunt bazele unui proces în desfășurare de transformare și de deschidere a științei și cercetării, cunoscut sub denumirea de „știință deschisă”, care influențează modul de efectuare a cercetării și de organizare a științei.
2. RECUNOAȘTE că știința deschisă are potențialul de a spori calitatea, impactul și beneficiile științei și de a accelera dezvoltarea cunoștințelor, făcându-le mai fiabile, mai eficiente și mai precise, mai ușor de înțeles de către societate și capabile să răspundă provocărilor societale, și are potențialul de a permite creșterea economică și inovarea prin reutilizarea rezultatelor științifice de către toate părțile interesate la toate nivelurile societății, și, în cele din urmă, de a contribui la creșterea și competitivitatea Europei.

---

⁶ Documentul 8975/15.

⁷ Documentul 9360/15.

3. SUBLINIAZĂ că știința deschisă presupune printre altele accesul deschis la publicațiile științifice și reutilizarea optimă a datelor din cercetare, interes cetățenesc pentru știință și integritate în cercetare; IA ACT de faptul că accesul deschis la publicațiile științifice și reutilizarea optimă a datelor din cercetare sunt extrem de importante pentru dezvoltarea științei deschise; IA ACT de Avizul CSEC privind datele din cercetare deschise⁸ și de apelul la acțiune de la Amsterdam care a fost lansat cu ocazia conferinței președinției Țărilor de Jos privind știința deschisă⁹, precum și de diverse inițiative desfășurate de statele membre, de Comisie și de părți interesate¹⁰; INVITĂ Grupul de lucru permanent privind știința deschisă și inovarea al CSEC să evalueze acțiunile propuse în apelul la acțiune de la Amsterdam în ceea ce privește fezabilitatea, eficacitatea și stabilirea priorităților și să prezinte un raport pe această temă; SUBLINIAZĂ necesitatea unei acțiuni concertate din partea tuturor partenerilor implicați: Comisia, statele membre, societatea civilă și părțile interesate¹¹.

Platforma politicii privind știința deschisă și Agenda europeană privind știința deschisă

4. IA ACT de instituirea de către Comisie a Platformei politicii privind știința deschisă¹², care vizează sprijinirea dezvoltării în continuare a politicii europene privind știința deschisă și promovarea adoptării de bune practici de către părțile interesate, inclusiv chestiuni cum ar fi adaptarea sistemelor de recompensare și evaluare, modele alternative pentru publicarea pe bază de acces deschis și gestionarea datelor din cercetare (inclusiv arhivarea), evaluarea altmetrică, principii directe pentru reutilizarea optimă a datelor din cercetare, dezvoltarea și utilizarea de standarde și alte aspecte ale științei deschise cum ar fi promovarea integrității în cercetare și dezvoltarea interesului cetățenesc pentru știință; INVITĂ Comisia să informeze statele membre și părțile interesate în mod regulat cu privire la evoluțiile și rezultatele actuale ale Platformei politicii privind știința deschisă, cel puțin de două ori pe an.

---

⁸ Documentul CSEC 1202/16.

⁹ Conferința președinției Țărilor de Jos privind știința deschisă – De la viziune la acțiune, Amsterdam, 4-5 aprilie 2016.

¹⁰ De exemplu, dezvoltarea la nivel național de agende și politici privind știința deschisă.

¹¹ Printre părțile interesate se numără cercetători (universități, organizații de cercetare și tehnologie, întreprinderi), organizații de finanțare, edituri și furnizori de servicii.

¹² <http://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=open-science-policy-platform>

5. INVITĂ Comisia, în cooperare cu Platforma politicii privind știința deschisă și în strânsă colaborare cu statele membre și cu părțile interesate, și ținând seama de inițiativele existente, să dezvolte în continuare Agenda europeană privind știința deschisă, pentru a spori și mai mult impactul științei asupra societății în general, să stimuleze mobilizarea eficace a tuturor cunoștințelor potențiale din acțiunile legate de știința deschisă și să răspundă cerințelor de formare în materie de competențe în domeniul TIC și al datelor, în special competențe în materie de gestionare a datelor profesionale, care contribuie la asigurarea accesului cetățenilor la rezultatele cercetării.

Eliminarea barierelor și promovarea stimulentei

6. ESTE DE ACORD cu faptul că rezultatele cercetării finanțate din fonduri publice ar trebui să fie puse la dispoziție într-un mod cât mai deschis posibil și RECUNOAȘTE că barierele juridice, organizaționale și financiare inutile care împiedică accesul la rezultatele cercetării finanțate din fonduri publice ar trebui să fie eliminate cât mai mult posibil și într-un mod cât mai adecvat, în vederea realizării unui schimb de cunoștințe optim, luând în considerare, după caz, necesitatea exploatarea rezultatelor; ÎNCURAJEAZĂ Comisia și statele membre să continue să colaboreze cu țările terțe pentru a accelera procesul de tranziție către știința deschisă și pentru a asigura beneficii reciproce în ceea ce privește accesul liber la publicațiile științifice și reutilizarea optimă a datelor din cercetare într-un context global.

7. CONSIDERĂ că evaluarea calității științifice ar trebui să se bazeze pe activitatea în sine și ar trebui să fie extinsă pentru a include o evaluare a impactului științei asupra societății în ansamblu, ținând cont de faptul că, în prezent, atenția este concentrată pe indicatori bazați pe impactul revistelor și pe numărul citărilor publicațiilor. ÎNCURAJEAZĂ Comisia, statele membre și părțile interesate să dezvolte în continuare și să pună în practică, într-o manieră coordonată, inițiative pentru asigurarea unei calități mai bune în sistemele lor de analiză și evaluare. SUBLINIAZĂ că trebuie create mecanisme de stimulare pentru a recompensa cercetătorii (și părțile interesate din domeniul cercetării) pentru partajarea rezultatelor propriilor lor cercetări în vederea reutilizării; INVITĂ Comisia, Platforma politicii privind știința deschisă, statele membre și părțile interesate să exploreze posibile mecanisme, inclusiv activități de formare și de sensibilizare, pentru a schimba modul de lucru în domeniul științei. ÎNCURAJEAZĂ Comisia, prin intermediul Platformei politicii privind știința deschisă, să colaboreze în special cu privire la stimulentele pentru un sistem acceptat la nivel internațional de citare a datelor, utilizând expertiza și inițiativele deja existente.
8. SALUTĂ Comunicarea Comisiei din 9 decembrie 2015 intitulată „Către un cadru modern, mai european privind drepturile de autor”¹³ și AȘTEAPTĂ CU INTERES propunerile legislative anunțate de Comisie în aceasta; SUBLINIAZĂ importanța sporirii competitivității UE, precum și a întăririi poziției de lider tehnologic și științific, care ar putea include acordarea posibilității ca organizațiile de cercetare de interes public să realizeze extragerea de conținut de tip text și date, la care acestea au deja acces în mod legal, în scopuri de cercetare științifică; SUBLINIAZĂ necesitatea de a continua sprijinul acordat de Comisie și de statele membre pentru a oferi tuturor organismelor și organizațiilor, inclusiv cetățenilor, oamenilor de știință și întreprinderilor și IMM-urilor, posibilitatea de a extrage rezultatele cercetării finanțate din fonduri publice la care au deja acces în mod legal.
9. CONSIDERĂ că accesul și reutilizarea optime ale rezultatelor activităților științifice pot fi îmbunătățite dacă cercetătorii sau angajatorii acestora păstrează drepturile de autor asupra operelor lor științifice; INVITĂ Comisia și statele membre să exploreze posibilități legale de măsuri în acest sens și să promoveze utilizarea unor modele de acordare a licențelor, cum ar fi sistemul Creative Commons, pentru publicațiile științifice și seturile de date din cercetare.

---

¹³ Documentul 15264/15.

Accesul liber la publicațiile științifice

10. SALUTĂ accesul liber la publicațiile științifice¹⁴ ca opțiune implicită pentru publicarea rezultatelor cercetării finanțate din fonduri publice; RECUNOAȘTE că tranziția completă spre accesul liber ar trebui să se bazeze pe principii comune precum transparența, integritatea în cercetare, durabilitatea, prețurile echitabile și viabilitatea economică; și INVITĂ statele membre, Comisia și părțile interesate să elimine barierele juridice și financiare și să ia măsurile necesare pentru punerea în aplicare cu succes în toate domeniile științifice, inclusiv măsuri specifice pentru disciplinele în care obstacolele împiedică înregistrarea de progrese.
11. INVITĂ Comisia să dezvolte și să încurajeze măsuri pentru respectarea optimă a dispozițiilor privind accesul liber la publicațiile științifice din cadrul programului Orizont 2020, împreună cu părțile interesate și cu statele membre; ÎNCURAJEAZĂ statele membre să colaboreze cu părțile interesate pentru a proceda în același fel la nivel național în ceea ce privește cercetarea finanțată din fonduri publice.

---

¹⁴ În sensul prezentelor concluzii, prin „acces deschis la publicațiile științifice” se înțelege punerea la dispoziție în mod gratuit pe rețeaua de internet publică, permițând oricărui utilizator să citească, să descarce, să copieze, să distribuie, să imprime, să caute sau să efectueze legături la textele integrale ale acestor articole, să le acceseze cu crawlere pentru indexare, să le transmită unor programe informatice sub formă de date sau să le utilizeze în orice alt scop legal, fără bariere financiare, juridice sau tehnice. Singura constrângere cu privire la reproducere și distribuție și singurul rol al drepturilor de autor în acest domeniu ar trebui să constea în a conferi autorilor controlul asupra integrității operei lor și dreptul de a fi recunoscuți și citați în mod adecvat (sursă principală: Inițiativa de la Budapesta privind accesul deschis, 2002, disponibilă la <http://www.budapestopenaccessinitiative.org/read>).

12. CONVINE să promoveze în continuare raționalizarea accesului deschis la publicațiile științifice, continuând să susțină o tranziție către accesul deschis imediat în mod implicit până în 2020, utilizând diversele modele posibile, într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, fără embargouri sau cu embargouri cât mai scurte posibil și fără bariere financiare și juridice, luând în considerare diversitatea sistemelor și a disciplinelor de cercetare, și că accesul deschis la publicațiile științifice ar trebui să se realizeze cu respectarea deplină a principiului că oricărui cercetător ar trebui să i se permită să publice; INVITĂ Comisia, statele membre și părțile interesate relevante, inclusiv organizațiile de finanțare a cercetării, să catalizeze această tranziție; și SUBLINIAZĂ importanța clarității în acordurile privind publicarea lucrărilor științifice.
13. INVITĂ toți partenerii să se implice în eforturi sincronizate în vederea atingerii acest obiectiv, cu etape intermediare¹⁵ pentru 2018; INVITĂ Comisia și statele membre să monitorizeze îndeaproape în mod regulat pe parcursul acestei perioade prin intermediul punctelor naționale de referință¹⁶ și să alinieze această monitorizare, pe cât posibil, cu cea a progreselor în domeniul SEC; SOLICITĂ Comisiei să acorde asistență statelor membre și părților interesate pentru a-și consolida cunoștințele și pentru a facilita schimbul de informații, de exemplu prin intermediul unor proiecte finanțate de UE în acest sens.

Reutilizarea optimă a datelor din cercetare

14. SUBLINIAZĂ că datele din cercetare provenite din proiecte de cercetare finanțate din fonduri publice ar putea fi considerate bun public și ÎNCURAJEAZĂ statele membre, Comisia și părțile interesate să stabilească reutilizarea optimă a datelor din cercetare ca punct de plecare, recunoscând în același timp nevoia de regimuri de acces diferite, având în vedere drepturile de proprietate intelectuală, protecția datelor cu caracter personal și confidențialitatea, preocupările în materie de securitate, precum și competitivitatea economică globală și alte interese legitime. Prin urmare, principiul de bază pentru reutilizarea optimă a datelor din cercetare ar trebui să fie: „cât mai deschis cu putință și cât mai închis este necesar”.

---

¹⁵ Această etapă include accesul deschis de tip Gold, Hybrid și Green.

¹⁶ În conformitate cu Recomandarea Comisiei din 17 iulie 2012 privind accesul la informațiile științifice și conservarea acestora (documentul 12846/12).

15. SALUTĂ intenția Comisiei de a face ca datele din cercetare produse prin programul Orizont 2020 să fie deschise în mod implicit¹⁷, recunoscând în același timp dreptul de a beneficia de o excepție din motive întemeiate pe drepturile de proprietate intelectuală, protecția datelor cu caracter personal și confidențialitate, preocupările în materie de securitate și alte interese legitime; INVITĂ Comisia să promoveze gestionarea datelor, inclusiv activități de formare și sensibilizare, și să pună în aplicare planuri de gestionare a datelor ca parte integrantă a procesului de cercetare, precum și să continue să considere costurile suportate atât pentru gestionarea datelor, cât și pentru pregătirea datelor din cercetare ca fiind eligibile pentru finanțare în cadrul programului Orizont 2020; ÎNCURAJEAZĂ statele membre și părțile interesate să elaboreze strategii în consecință și să pună în aplicare utilizarea planurilor de gestionare a datelor ca practică științifică standard în programele lor de cercetare naționale.
16. SUBLINIAZĂ că posibilitățile de reutilizare optimă a datelor din cercetare pot fi fructificate numai dacă datele sunt conforme cu principiile TAIR (trasabil, accesibil, interoperabil și reutilizabil) într-un mediu sigur și de încredere; REAMINTEȘTE importanța stocării, a păstrării pe termen lung și a conservării datelor din cercetare, ținând seama de capacitatea grupului sau a organizației de cercetare, precum și garantând existența unor metadate bazate pe standarde internaționale; ÎNCURAJEAZĂ statele membre, Comisia și părțile interesate să urmeze principiile TAIR în programele de cercetare și mecanismele de finanțare.

---

¹⁷ Comunicarea Comisiei din 19 aprilie 2016 privind Inițiativa europeană în domeniul cloud computingului - Dezvoltarea unei economii competitive bazate pe date și pe cunoaștere în Europa.

17. IA ACT DE Comunicarea Comisiei din 19 aprilie 2016 privind Inițiativa europeană în domeniul cloud computingului - Dezvoltarea unei economii competitive bazate pe date și pe cunoaștere în Europa¹⁸ și RECUNOAȘTE că Europa poate beneficia de pe urma unui cloud european destinat științei deschise¹⁹ care să permită, printre altele, stocarea în condiții de siguranță și pe termen lung, analize eficiente și (re)utilizarea mai ușoară a datelor din cercetare la nivel transfrontalier și interdisciplinar; INVITĂ Comisia ca, în cooperare cu statele membre și cu părțile interesate, să analizeze cadre de guvernare și de finanțare adecvate, ținând seama în mod suficient de inițiativele existente și de durabilitatea acestora, precum și de condițiile de concurență echitabile de la nivel european.

Măsuri ulterioare

18. INVITĂ Comisia, statele membre și părțile interesate să adopte măsurile necesare pentru ca știința deschisă să devină realitate și să susțină necesitatea unor acțiuni concertate în cadrul forurilor naționale, ale UE, multilaterale și internaționale relevante; INVITĂ Comisia să continue să informeze statele membre cu privire la activitatea Platformei politicii privind știința deschisă și să le mențină implicate în aceasta, precum și să își coordoneze activitățile cu statele membre și CONVINE să facă bilanțul progreselor realizate împreună cu Comisia și platforma în mod regulat, la cel târziu un an începând din prezent.

---

¹⁸ Documentul 8099/16.

¹⁹ Cloudul european destinat științei deschise va unifica infrastructurile existente de date științifice, care în prezent sunt dispersate între diferite discipline și în diferite state membre.